

POVIJESNI PROJEKT

Most koji je ponovno spojio Hrvatsku (1)

Miljenko Manjhas

🕒 14. studenoga 2023.

PODIJELI S PRIJATELJIMA!

Dubrovačko-neretvanska županija naša je najjužnija županija, a Vela Luka i Molunat dvije najudaljenije točke od Zagreba. S druge strane, Dubrovnik je ujedno i najveći turistički biser Hrvatske. Ako tome dodamo Dubrovačko primorje, Elafite, Pelješac, Korčulu, Mljet, Lastovo... postaje jasno zašto je stanovnicima te županije prometna povezanost s ostatkom Hrvatske oduvijek bila važna tema. A čekali su 303 godine.

Iako malena i jedva vidljiva na političkoj karti Europe, Dubrovačka Republika uspjela se održati punih 450 godina, od 1358. do 1808.

njihovom odnosu sa Turcima. Ustupili su im područje Neuma i okolice, te Sutorinu, a ovi su ih zauzvrat štitili od Venecije. Tako su Dubrovčani sačuvali svoju Republiku i svoje more.

Bosna i Hercegovina će kasnije pripasti Austro-Ugarskoj, a po završetku Drugog svjetskog rata postat će jedna od šest republika federalne Jugoslavije, s dva izlaza na more, u Neumu i Sutorini.

Kad se 1945. godine rješavalo pitanje granica, crnogorski predstavnik Blažo Jovanović dogovorio se sa svojim partijskim kolegom iz BiH Avdom Humom da izlaz na more u Sutorini pripadne Crnoj Gori. Bosni i Hercegovini kao izlaz na more tako je ostao Neum, čime je Hrvatska podijeljena na dva dijela, a jug Hrvatske ostao odsječen od ostatka zemlje. Bilo bi logičnije da je Neum pripao Hrvatskoj, pa da na kraju Hrvatske, u Sutorini, između Crne Gore i Hrvatske, bude izlaz na more za BiH, jer na taj način ne bi dolazilo do prekida kontinuiteta hrvatskog teritorija. No, dok su crnogorski i bosanskohercegovački partijski čelnici, Jovanović i Humo, dogovarali granice, Hrvat, Vladimir Bakarić, izjavio je da nije bitno dokle idu čije granice, nego dokle idu granice socijalizma. I tako je izlaz na more u Sutorini prepušten Crnoj Gori, premda tu državu nije dijelio na dva dijela, a onaj u Neumu nije prepušten Hrvatskoj, premda ju je dijelio na dva dijela. Ta odvojenost bila je kasnije dodatan motiv susjedima za teritorijalnim posezanjem prema jugu Hrvatske. Posljednjem takvom pokušaju svjedočili smo 1991.

Od prvotnog razdvajanja 1718. do ponovnog spajanja hrvatskog kopna proći će tako više od tri stoljeća.

Put do ostvarenja višestoljetnih težnji za ponovnim spajanjem kopna bio je dug i trnovit. S obzirom da su se u Jugoslaviji granice među republikama nesmetano prolazile, ideja o mostu nije bila izražena.

Prvi je o njoj progovorio poznati Hrvatski književnik Petar Šegedin pod naslovom 'Svi smo mi odgovorni'. Tada se sve glasnije počelo govoriti o hrvatskom teritorijalnom diskontinuitetu i gradnji mosta prema Pelješcu ukoliko političke prilike ostanu nestabilne kakve su tada bile. A one su, znamo, bile sve napetije. Baš u to vrijeme dogodio se i jedan razgovor za koji bismo danas mogli reći da je bio inicijalni, a koji do sada nije javno obznanjen.

Luka Bebić i potpredsjednik HDZ-a u Metkoviću, Stipe Vekim, 9. veljače 1990. išli su na dubrovački aerodrom dočekati Franju Tuđmana i Šimu Đodana kako bi ih odvezli na stranački skup u Metkoviću.

uspostava teritorijalnog kontinuiteta hrvatske države mostom.

Međutim, nastupilo je na žalost vrijeme u kojem su se mostovi rušili, a ne gradili.

Godinu dana kasnije, po nalogu srpskog predsjednika Slobodana Miloševića, Hrvatska je napadnuta svim sredstvima s teritorija Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine. I Pelješki most pao je u zaborav.

Četiri godine poslije, hrvatska vojska briljantnim vojnim operacijama oslobađa svoj, ali i veliki dio teritorija Bosne i Hercegovine. Srbija je prisiljena na mirovni sporazum. Sporazumom se razmatra i mogućnost konfederacije Hrvatske i Federacije BiH. Takvo uređenje jamčilo bi hrvatskoj teritorijalni kontinuitet kod Neuma, pa most više ne bi bio potreban.

Ali, konfederacija Hrvatske i Federacije BiH pokazala se iluzijom. S druge strane na jugu Hrvatske uspostavljene su dvije carine, dvije granice, a to je Hrvatima na krajnjem jugu Hrvatske sve više otežavalo život.

Već 1998. godine, brzo nakon mirne reintegracije Podunavlja, u Dubrovniku je pokrenuta peticija za izgradnju Pelješkoga mosta. Pokrenuo ju je pokojni Pero Glumac, osobni prijatelj predsjednika Tuđmana.

Te godine sve se češće Pelješki most spominje i u Hrvatskom saboru.

1. listopada Hrvatski sabor je u prvom čitanju raspravljao Zakon o otocima. U ime Kluba zastupnika HDZ-a o tom zakonu je govorio Luka Bebić i elaborirao potrebu izgradnje Pelješkoga mosta. To je prvi put da je jedan hrvatski dužnosnik, službeno, na plenarnoj sjednici Hrvatskoj sabora iznio ideju za izgradnjom Pelješkoga mosta.

Međutim, u tijeku su pregovori s BiH o granici koje hrvatski državni vrh ne želi ugroziti novim inicijativama. Zato prvi hrvatski predsjednik dr. Franjo Tuđman poziva na oprez. Na jednom sastanku s Lukom Bebićem, Jurom Radićem i Perom Đukanom daje jasan naputak da se radi na projektu Pelješkog mosta, ali da se s njim još ne izlazi u javnost.

S druge strane, važno je ideju iznijeti pred Sabor da projekt stekne legitimitet na državnoj razini. Tijekom jesenjeg zasjedanja Sabora te 1998. Luka Bebić koristi prigodu i s tim prijedlogom izlazi pred Sabor. Poznato je da uspjeh i pobjeda uvijek imaju puno otaca, a neuspjeh i poraz samo jednog. Tako je bilo i s Pelješkim mostom. Kako projekt postaje sve izvjesniji, sve je više onih koji tvrde da su oni pravi inicijatori te ideje.

PODIJELI S PRIJATELJIMA!

AKTUALNO

AFRIČKA SVINJSKA KUGA**Ministrica se sastala sa svinjojgojcima, evo što su dogovorili**

NJEMAČKA, STIŽEMO!

U napetoj atmosferi na Maksimiru Hrvatska izborila Euro.

TEHNIČKA ISPRAVNOST

Odvezite limenog ljubimca na besplatan pregled i osvojite prigodnu nagradu

VUKOVAR IZNAD SVEGA

Janović: Penavi nije pošlo za rukom unijeti razdor među ljude. Baš suprotno...

FACEBOOK

INSTAGRAM

YOUTUBE

TWITTER

KONTAKT

IMPRESSUM

O NAMA

Klikni.news je news portal koji vam svakodnevno donosi svježe vijesti iz cijele Hrvatske. Uživajte u čitanju.

PRATITE NAS

2023 © Klikni.news / Sva prava pridržana.

WEB PEPERIT

